

MIJN MOESTUIN MET OF ZONDER TUIN

Beginnen met tuinieren is niet moeilijk, u moet "maar" aan de behoeften van uw planten voldoen. Door eenvoudige planten te kiezen, zoals radijs, bonen, rapen, ... gaat u gemakkelijk in uw eerste pogingen slagen. Deze workshop legt u uit hoe u aan de behoeften van uw planten kunt voldoen. Afhankelijk van of u op uw vensterbanken (binnen of buiten), op uw balkon (in kleine of grote potten), bovengronds (in kleine, grote of zeer grote containers), in de volle grond wilt beginnen telen ... moeten er keuzes worden gemaakt die uw groenteproductie zullen vergemakkelijken of compliceren !

1. DE PLANTEN

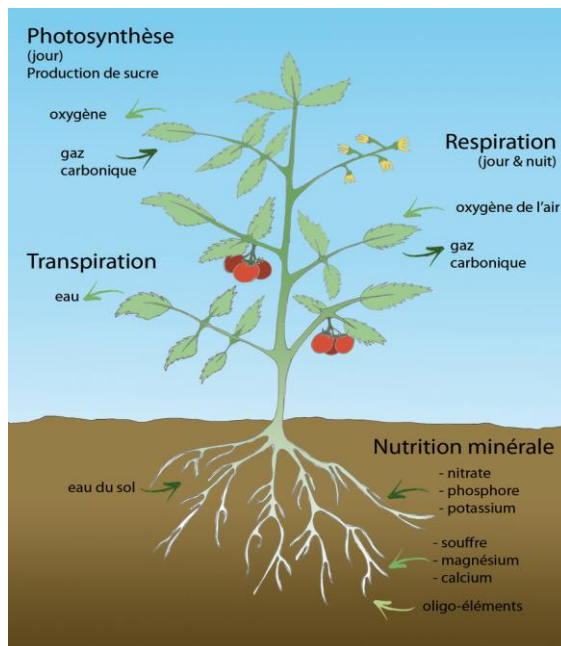
Als een of meer behoeften van de plant niet of slechts gedeeltelijk worden vervuld zal de groei stoppen of worden verminderd en zal de plant verzwakken, gevoeliger worden voor ziekten, plagen, ... dat kan een verminderde productie of een lagere kwaliteit veroorzaken

...

Over het algemeen hebben alle planten dezelfde "basisbehoeften" maar de verschillende "hoeveelheden of intensiteit ..." zijn afhankelijk van de variëteiten, soorten, families ..

Planten hebben zes essentiële behoeften:

- substraat
- lucht
- licht
- warmte
- water
- anorganisch zout

Afhankelijk van wat wordt gekozen als de grootte van de container (klein, medium, groot) en het type cultuur (volle grond, boven de bodem), kunnen verschillende problemen of moeilijkheden optreden.

2. HET SUBSTRAAT

Bij bovengrondse teelt bepaalt het substraatvolume (grootte van potten, containers, ...) de plantenkeuze. Uiteraard heeft een grote container de voorkeur voor iedere plant, maar helaas is dit niet altijd mogelijk. Afhankelijk van de ruimte en de regelmaat van het onderhoud dat u voor dezelfde installatie hebt, kan de grootte van de container daarom variëren.

Bijvoorbeeld knoflook, uien, rapen, radijsen, wortels, salades (sla, rucola, escarole, krullen, veldsla, waterkers ...), spinazie, basilicum, kervel, bieslook, munt, peterselie, bonen, erwten ... kunnen worden gekweekt met behulp van **kleine containers** (een paar liter).

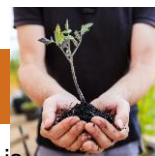
Voor prei, bleekselderij, bleekselderij, bloemkool, roeibonen, paprika's en paprika's zijn echter **middelgrote containers** (minstens 10 liter) nodig.

Tomaten, courgette, pompoenen hebben **grote containers** nodig (minstens 20 liter).

3. DE LUCHT

Lucht is essentieel voor planten. In tegenstelling tot wat vaak wordt gedacht is de lucht niet overall hetzelfde. In een huis is het bijvoorbeeld vaak warm en droog vanwege de verwarming.

Buiten, aan de andere kant, zal het net zo heet en droog zijn in de zon maar in de schaduw is het over het algemeen kouder en vochtiger. Afhankelijk van het moment tijdens de dag zijn er sterke schommelingen mogelijk buiten. Als het moeilijk te zien is of de lucht droog of nat is, gebruik dan kleine weerstations om de temperaturen en vochtigheid tegelijkertijd op 2 plaatsen te meten.

Bijvoorbeeld, identieke planten onder vergelijkbare omstandigheden kunnen zich heel goed ontwikkelen in warme, droge lucht en niet in warme, vochtige lucht die bijvoorbeeld ziektes kan veroorzaken.

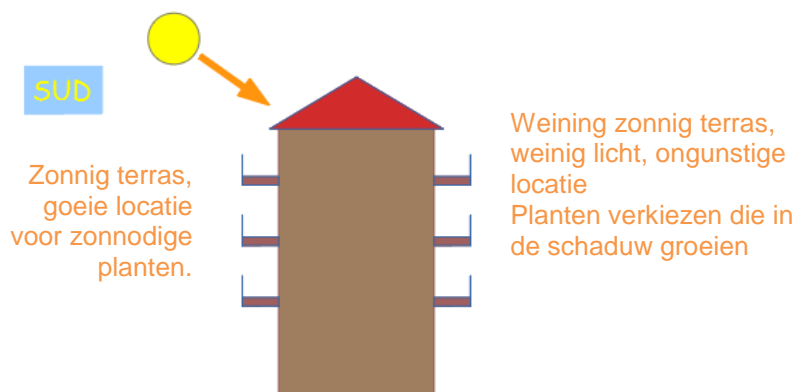
4. HET LICHT

Het ritme van de seizoenen bepaalt de lengte van dagen en nachten en dus de hoeveelheid ontvangen **licht**: de kortste dag is rond 21 december met ongeveer 8 uur licht. Vanaf deze datum worden de dagen langer en rond 21 maart zijn de dagen zo lang als de nachten. Na deze datum en tot ongeveer 21 september zijn de dagen langer dan de nachten. De langste dagen zijn rond 21 juni.

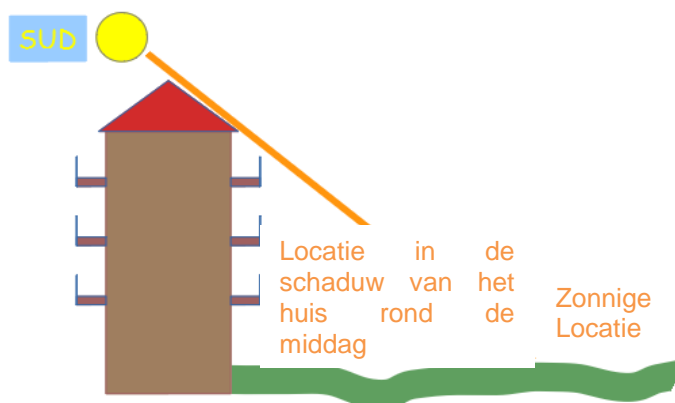
Wat betreft de **temperatuur** is het min of meer hetzelfde maar met een vertraging van ongeveer 2 maanden. Dus de koudste maand is vaak de maand februari en de warmste maand is augustus. Het groeiseizoen voor de meerderheid van de planten loopt van maart tot eind oktober. Wees voorzichtig, planten die vorst niet doorstaan zouden vanaf eind april geplant moeten worden.

De **lichtsterkte** is vaak de parameter die we niet kunnen beheersen en die een overheersende rol speelt. Hieronder enkele voorbeelden uit verschillende hoeken (op de tekeningen is het zuiden altijd aan de linkerkant).

- De orientatie van een terras bepaalt het aantal uren zonneshijn

- Evenzo voor een tuin ten noorden van een rij huizen of bomen die in de schaduw staat rond de middag

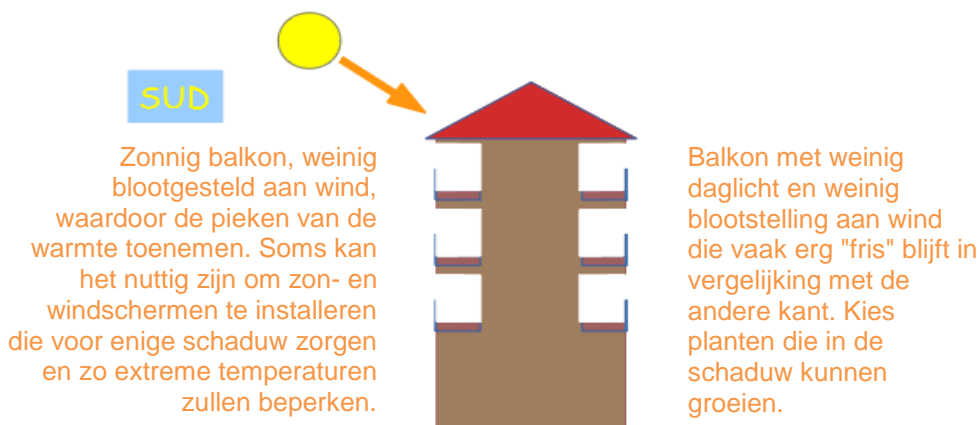

- Of de oriëntatie van de vensterbanken van een huis (van ± 21 maart tot 21 september)

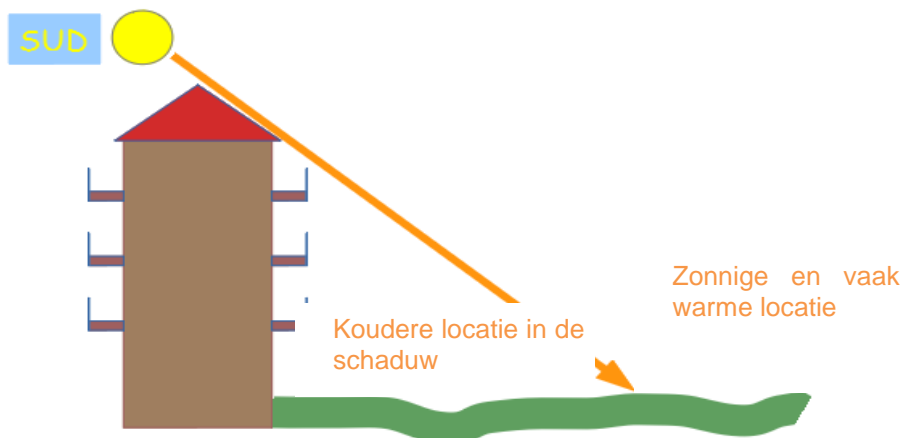

5. DE WARMTE

L'ensoleillement d'un balcon (ou d'une terrasse) définira sa température ainsi que son exposition au vent :

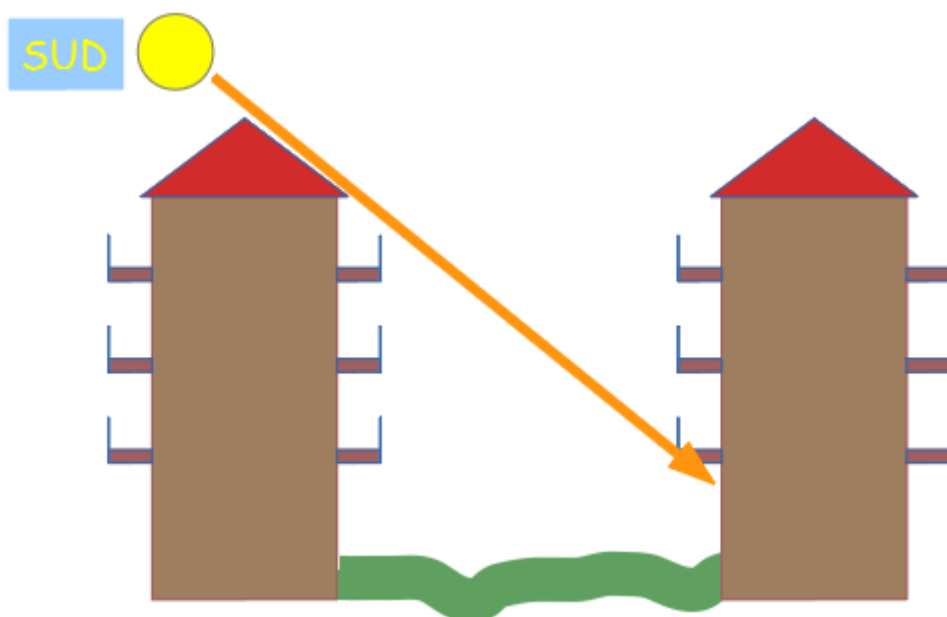

Tuinen hebben vaak zonnige gebieden en schaduw. Afhankelijk van de planten die u wilt telen kiest u de geschikte locatie.

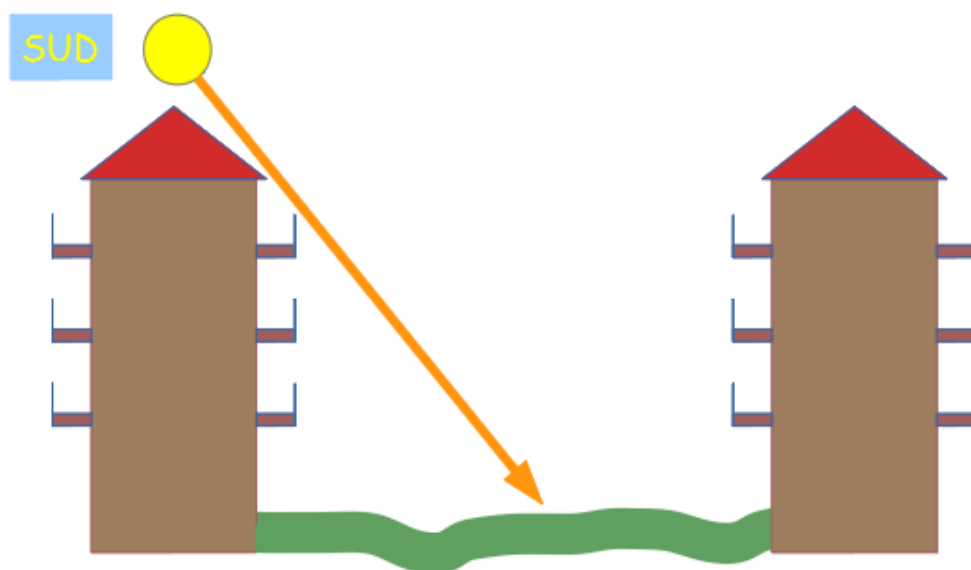

In sommige gevallen, ondanks het feit dat zonneschijn niet het grondniveau bereikt, kunnen de temperaturen nog steeds erg hoog zijn als gevolg van een gebrek aan luchtcirculatie (bijv. Gesloten omgevingen).

In het onderstaande geval komt zonneshijn op grondniveau aan. Temperaturen in gesloten omgevingen kunnen zeer hoog opgaan wegens een gebrek aan luchtcirculatie, zelfs in de schaduw.

Opmerking: Raamdorpels, zelfs goed georiënteerd, kunnen in de schaduw komen te zijn door verschillende obstakels.

6. WATER

In termen van waterbehoeften zullen deze direct gerelateerd zijn aan het beoogde type gewas. Water geven of niet, wordt beïnvloed door het weer aan de ene kant en aan de andere kant door het type container, het soort substraat, de grootte van de planten, de locatie, de bodembedekking, ...

Container types :

- De **klassieke plastic pot** is niet isolerend, maar waterdicht en lichtgewicht. Vanaf dat moment warmt het snel op en droogt het substraat snel in de zon. Het is noodzakelijk om sub-potten te voorzien voor bewatering en deze znodig te gebruiken als een watertank.
- De **geotextielzak** is goedkoop, gemakkelijk te maken, licht maar niet isolerend en vooral niet waterdicht. Bovendien, omdat het zwart en doorlatend is, warmt het zeer snel op en het substraat droogt zeer snel in de zon. Voorzie subpotten en gebruik ze indien nodig als een watertank. Gebruik idealiter een druppelsysteem.
- De **houten bak** is meer isolerend maar niet waterdicht. Daardoor zal het substraat minder snel drogen.
- De **terracotta pot** wordt vaak gewaardeerd om zijn esthetiek maar is zwaar. Het slaat warmte op in de zomer en is vorstgevoelig in de winter. Aan de andere kant maakt de poreuze textuur het mogelijk om de luchtvochtigheid in de zomer te regelen.

In de 3 gevallen zal het nodig zijn om de waterbehoeften dagelijks te controleren en in het geval van een hittegolf hen water te geven in de ochtend, de middag en de avond ... Let op overtollig water kan slecht zijn voor planten. In het geval van stilstaand water, bijvoorbeeld in de subpotten, kunnen zeer onaangename geuren verschijnen en kunnen de wortels van de planten rotten.

In de grond zoals in zeer grote bakken kan het sproeien sterk worden verminderd of totaal verwijderd. Het gebruik van een bodembedekking vermindert de verdamping aanzienlijk en beperkt het sproeien zeer sterk. Om uit te vinden of een bodem droog is moet men gewoon een klein gaatje graven en kijken of de grond nat is onder het oppervlak.

Goed om te weten !

In de volle grond met of zonder een goede bodembedekking, is drenken nutteloos, behalve ...

- bij zeer droog weer, tijdens het zaaien tot het opkomen, om de grond vochtig te houden.
- in het geval van een verplaatsing moet u het watergat vullen voordat u de plant waarvan het substraat is doorweekt installeert.

Om sproeien te verminderen krijgen twee technieken de voorkeur :

- gebruik een bodembedekker met stro, een doorlatend zeildoek, dode bladeren, enz.
- oefen regelmatig schoffelen tussen planten (elke week zelfs in bakken)

7. ANORGANISCH ZOUT

In biologisch tuinieren ... moet alles worden gedaan om chemische meststoffen te vermijden en om organische meststoffen of organische wijzigingen te begunstigen. In het geval van het gebruik van meststoffen of organische wijzigingen is het idee om de bodem te voeden, die volgens de behoeften van de planten de minerale zouten beschikbaar stelt door de afbraak van de organische stof. Het verschil tussen meststoffen en amendementen is dat meststoffen veel geconcentreerder zijn. Meststoffen zijn over het algemeen beter aangepast aan kleine containers De belangrijkste meststoffen en natuurlijke wijzigingen zijn compost, mest, mest, vloeibare vermicompost, ..

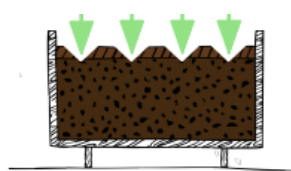

- **Compost.** De manier waarop compost wordt gebruikt hangt af van de staat van ontbinding :

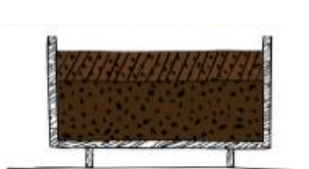
Als het grondverbeteringsmiddel niet matuur genoeg is, laat deze nog een tijdje staan

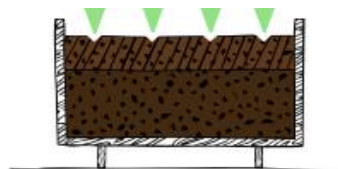
In dit geval laten we het grondverbeteringsmiddel links en planten we onmiddellijk in het substraat

Als het grondverbeteringsmiddel matuur genoeg is, voeg deze toe bovenop het substraat

In dit geval zaaien we, planten we voort in het mengsel van grondverbeteringsmiddel

Boven de grond en vooral in kleine containers zal het noodzakelijk zijn om de behoefte aan minerale zouten tijdens het seizoen voor grote planten te controleren. Voor kleine containers adviseren wij het gebruik van vloeibare meststoffen (vermicompost vloeistof, vloeibare mest, organische organische vloeibare meststof, ...). Tijdens het seizoen vermijdt de inname van kleine hoeveelheden kunstmest (1 tot 4 keer maximaal). Wees voorzichtig, een teveel aan minerale zouten kan slecht zijn voor sommige planten evenals een tekort voor anderen.

In de grond zoals in zeer grote containers wordt het gebruik van gebruik van compost, mest, ... aanbevolen voor zijn deelname aan de verbetering van de structuur en textuur van de bodem. Het gebruik van bio-organische meststoffen is echter mogelijk. Let op, een teveel aan minerale zouten kan slecht zijn voor sommige planten, net zoals een tekort kan zijn voor anderen. Wat water betreft, hoe groter de planten, hoe meer ze minerale zouten zullen eisen en hoe meer het noodzakelijk is om tijdens het seizoen "kunstmest" te leveren.

Wees voorzichtig, sommige organische meststoffen ruiken erg sterk !

Samenstelling van meststoffen :

De 3 voornaamelijkste anorganische zouten :

- Stikstof (N): bevordert de groei van planten, stengel- en bladontwikkeling.
- Fosfor (P): bevordert de vorming van fruit en bloemen, zorgt voor fysieke kracht.
- Potas: (K) bevordert de wortelontwikkeling (wortels, knollen, wortelstokken, ...)

Drie andere anorganische zouten :

- Magnesium (Mg): is een bestanddeel van chlorofyl
- Calcium (Ca): neemt deel aan de bodemstructuur
- Zwavel (S): is noodzakelijk voor de juiste ontwikkeling van bepaalde gewassen (brassicaceae, fabaceae)

De tuinbouw streeft naar evenwichtige composities, "universele meststoffen" genoemd. De samenstellingen worden over het algemeen op de pakketten geschreven.

Hoe moet u de verpakking en het amendement voor kunstmest lezen?

N.P.K. - 5.3.7 betekent dat voor een kunstmestzak van 100 kg 5 kilo N, 3 kilo P₂O₅ en 7 kilo K₂O is.

- Universele meststoffen bestaan over het algemeen uit 5.3.7, 2.3.4 of 5.6.7.
- Speciale meststoffen bestaan vooral voor het gazon: 9.3.3 en aardappelen: 3.3.9
- Voor een amendement, geef de voorkeur aan 1.1.1 of 2.2.2 (de 2e is 2 keer meer geconcentreerd)

Ter conclusie wordt de bodem als vruchtbaar beschouwd als deze een gediversifieerde en biologisch actieve biocenose heeft, als deze een intacte afbraakcapaciteit heeft, als het planten en plantenverenigingen normaal laat ontwikkelen, als de producten geoogst zijn van goede kwaliteit zijn en geen bedreiging vormen voor de gezondheid en ten slotte, als de inname of inademing ervan de gezondheid van de man niet bedreigt. Laten we in onze culturen proberen deze principes op te stellen.

8. DE BIBLIOTHEEK

8.1 ONLINE BRONNEN

- Moestuinmeesters
- Compostmeester en buurtcompostering (Worms ASBL)
- Infofiche moestuin
http://document.environnement.brussels/opac_css/index.php?lvl=coll_see&id=125
- Zonnebloem

8.2 IN BRUSSEL EN OMSTREKEN

- Ferme Nos Piliifs,
- La Pousse qui pousse
- Pépinière de Boitsfort
- Ecoflora, à Halle
- Le moulin de Bierges, à Wavre
- Tuincentra
- Op de markten

8.3 EEN TERREIN VINDEN

- Le site de Cojardinage
- Collectieve moestuin
- Les incroyables comestibles

